

საქართველო

ბელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება „საქართველოს“ რედაქციასა და კანტორაში ყოველდღე კვირა-უკვეყების გარდა, დღის 9-3-მდე. ხელმოწერილი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ იბეჭდება; იბეჭდება ერთი თვით მხოლოდ დღის წერილები და მოთხოვნისა. რედაქცია და კანტორა იმყოფება: თბილისში, მოსკოვის ქუჩაზე, № 4. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისათვის: Тифлисъ, редакция „Сакартвело“, поч. ящикъ № 76

განცხადებანი შესრულებული სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტრე ლეონიძის უკანასკნელზე-11 ქუჩაზე, თბილისში განცხადება პირველ გვერდზე თბილისში საათის 4 საათამდე ღირს 3 მან., 4 საათის შემდეგ (მთელი მხოლოდ გაბათილების შესახებ) ა. კალანდოძის სტამბაში ელბრეა 4 მანეთი. დამატებანი № ღირს ყველგან 7 კაპ.

საქართველოს განათლების

გაზეთი „საქართველო“ 1 ნოემბრიდან წლის დამლევაზე ღირს 1 მან.—60 კაპ. მოვარდნით იმ ხელის მოწერით, ვისაც ხვედრი ფული არ აქვს გადამხდელი გაზეთის გზავნა შეუძლებელია. მისამართი: г. Тифлисъ, редакция „Сакартвело“ Московская 4, поч. ящикъ 76. კანტორა უმორჩილესად სთხოვს თბილისის ხელის მოწერით დაუყოვნებლივ აცნობონ კანტორას თუ იღებენ მათ გაზეთი არ მიუვათ.

სახალხო სასლი (კ. შუბლაშვილის სახელობის)

სამშაბათს 24 გიორგობათვეს ქართულ დრამატულ. საზოგ. დასის შერეულწევრიანი იქნება პენიის სენკევიჩის დიდებული რომანიდან გადმ. პირველ ქრის. დროიდან **ვიღრა ხვალ უფალო** დრამა 5 მოქ. თარგ. აკაკი წერეთლისა. მონაწილეობს მთელი დასი დახარისხების საღამოს 8 საათზე აღვიღების ფასი სამი შურისღებლის ნახევარმდე ბილეთები ამ თავითვე იყიდება თეატრის კასაში. შემდეგი წარმოდგენა დანიშნულია თბილისში, 9 ქრისტიანობისთვის. რეჟისორი კ. ანდრონიკაშვილი. ადმინისტრაცია ქართ. დრამ. საზოგად. მორტივი წერილი გამეგობისა შ. შიქელაძე.

ოცნის ამბები

ოცნის დეპუტატი შუბლაშვილი მთავარ სარდალს უბანიას პეტროვსკი, 19 გიორგობათვეს რევიცილი ცნობა. დასავლეთის ასპარეზი. 18 გიორგობათვეს დღის მარცხენა ნაპირსა, ზონენროვთან, ფრიდრიხშტაისა და იაკობშტაის შუა, მტრის რაზმს უეცარი სროლა აუტყუებს რუსებმა და გააფანტეს. მტერმა ბრძოლის ველზე დასტოვა 100 კაცი მოკლული და დაჭრილი. მდ. სტრის მარცხენა ნაპირსა მობრძობისგან სრავიდან სამხრეთ-დასავლეთისკენ დაახვედნენ. დანარჩენ ადგილებში ცვლილება არ მომხდარა. აკაკისის ასპარეზზე ცვლილება არ მომხდარა. 20 გიორგობათვეს. **არ.მ.ი.** დეპუტატთა პალატა. ლოკები ხალხით სავსე. აქვე არიან დიპლომატები: 400-ზე მეტი დეპუტატი მოვიდა. მინისტრ-პრეზიდენტმა მამულიშვილური სიტყვა წარმოსთქვა. სანინო დეკლარაციას კითხულობს, სადაც ნათქვამია: 10 მაისს იტალიამ ავსტ-უნგრეთს ომი გამოუცხადა. გერმანიამ იტალიასთან სადიპლომატო კავშირი გაწყვიტა, 7 მარიაშობისთვის იტალიეთმა ოსმალეთს გამოუცხადა ომი, ოთხთა შეთანხმების სახელმწიფოებს ბალკანეთის საქმეთა მოწესრიგება მსურთ. ბულგარეთმა მოკავშირეთა წინადადებანი უარყო და სერბეთზე გაილაშქრა, რომელსაც ავსტ-უნგრეთი და გერმანია უწყობენ. მაშინ იტალიეთმა ბულგარეთს ომი გამოუცხადა. იტალიეთმა ავსტ-უნგრეთის ისეთ გარემოებაში ჩაყენა, რომ იტალიეთი გახდა იტალიეთის მიჯნებზე აღებთან, გალიციადან დიდი ჯარი გადმოიყვანა, საბერძნეთის საქციელზე შეგუფიქრებია, მაგრამ მოლაპარაკების შემდეგ იტალიეთ-საბერძნეთის შორის კეთილი განწყობილება დამყარდა. სოლუნში მოკავშირეთა ჯარებს თავისუფალი გზა დაუთმო და სურსათის მიზიდვა ზღვით უზრუნველყო. ავსტრეთის მიერ სერბეთის დაბრუნება იტალიეთს დიდ განსაცდელში აგდებს. ამის გამო იტალიეთი ყოველ ღონეს მიიღებს სერბეთის დამოუკიდებლობის აღსადგენად. ალბანეთის დამოუკიდებლობა იტალიეთისათვის დიდი მნიშვნელობისაა, რადგანაც ის არის ადრიატიკის სტრატეგიული დამცველი. იტალიეთი ფიზიკურ დარღვევას უღვას ხმელთაშუა ზღვაში ოსების ინტერესებს. მან უყოყმანოდ გამოაცხადა ომი ლევის დამსაყრბად, როდესაც მას საფრთხე მიულოცა. იტალიეთს გადაწყვეტილი აქვს ომი ბოლომდე აწარმოოს, თუნდაც დიდს მსხვერპლით თავისი ეროვნული იდეალების მისაღწევად, დამოუკიდებლობის შესანარჩუნებლად, იტალიეთში მოზინადრე ეროვნებთა ერთობის პატივისცემის დასამყარებლად. **კონკრეტული.** ბუღაშვილიდან იტალიეთში: გუშინ უნგრეთის ორივე პალატის სხდომები დაიწყო. ბერლინიდან იტალიეთში: სოციალ-დემოკრატებმა რიხსაშვილი შევიტანეს: იმპერიის კანცლერი მზად არის თუ არა განვიმარტოს, თუ რა პირობებში შეიძლება ზავზე მოლაპარაკების გამართვა? ამ შეკითხვას შეიძლება განაწესებდეს ფრაქციის სახელით. **პარიზი.** არტუაში, მუხენბაშის

და ავსტრეთის სამხედრო შტაბში უთითობრით, თუ რავარი მონაწილეობა უნდა მიიღოს ოსმალეთის ჯარმა სერბეთის ფრონტზე. ენერ-უაშისთან ერთად ორშოვში მრავალი ალბანელი ოფიცრობა მივიდა. მათი მოვალეობა გერმანულ ოფიცრებს მითინ ადგილებში უფრო სახერხო გზებზე ურჩევნია. დახვედრებით ამბობენ: ოსმალეთის ჯარი ბულგარეთის ტერიტორიაზე უკვე გადავიდა და ჩრდილოეთით, შავი ზღვის ნაპირისაკენ გაიგზავნა.

მოზილიზაცია ოსმალეთში. ოსმალეთში უკვე იწყებენ ჯარში 17-დან 52 წლისამდე. ბულგარეთში განუწყვეტლად გადაჰყავთ ჯარი. დაახლოებით ჯერ 150,000 გაუგზავნიან. დაზინებულ კრესერების „ბრესლავს“ და „პამილის“ შექმნება დასრულდა. ორივე გემი უკვე გამოვიდა და სტენიაში სდგანან. მარმარილოს ზღაზე გემების მოძრაობა სრულიად შეწყვეტილია.

ჯავი. კერძო თათბირის დროს რომის პაპს უთქვამს ერთ ნეიტრალ სახელმწიფოს წარმომადგენლისთვის:—ახლა არავითარი იმედი არ არის ზავის შესახებ. ერთადერთი გამარჯვება, რომელსაც ამ ბოლო ხანებში მივაღწიეთ ის არის, რომ ახლა დანაშაულთა აღარ მიჩინათ ზავზე ლაპარაკი.

უკანასკნელი ფრესა სერბეთში. ბუტარესტიდან ცნობა, ალბანეთის საზღვრებზე სერბიულნი მეტად ვიწრო ხეობით იწყებენ უკან და მეტად უზრუნველ პირობებში.

შევიცარიაში. დანის ვაჭრების ცნობით, შევიცარიაში გერმანულთა შეთქმულება აღმოუჩინათ. ლუგანოში გაუგზავნიათ შოკოლადის კოლოფებით ასაფეთქებელი მასალა. თურმე განზრახული ჰქონიათ იტალიეთის სამხედრო და ტყვია-წამლის საწყობების აფეთქება.

სუეცის არხში. ცნობა, ქემალ-ფაშა ოსმალეთის ჯარით სუეცის არხს მიუახლოვდა.

დღისი გარემო. „ი. ი.“-ის სიტყვით, გერმანულნი ლევის მიდამოებში განაგრძობენ მძიმე ზარბაზნებისა და აუარებელ უშუბაზნების მოზიდვას. გერმანულნი ჯარის პირის ზურვით ძლიერ სიმაგრებს აშენებენ.

ლუც-როვნის ხაზი. „რეკ“-ის სიტყვით, გერმანულნი ლუც-როვნის მიდამოებში დაბა ლიკიან მოქმედებს ადგილებზე. აგრდევ გააძლიერეს მოქმედება დაბაკომორსა და პინსთან, ამით მსურთ ჩარტორისკის მიდამოებიდან ჯარი ამ მხარეს გადაყვანიონ რუსებს.

ბრძოლის ველზე ბალკანეთის ასპარეზი სერბეთის ჯარი დაამარცხეს, ნაწილ ნაწილ გასტყვეს თუ პრიზონიან, თუ ტეტოვოსთან და ეს ცალკე რაზმები თავის შველას გაუღდენ. ზოგი მთაშვეთში მიეშურება, ზოგიც ალბანეთში. მაგრამ საიმედო თავშესაფარს არც ერთი წარმოდგენს და არც მეორეკერძით მთაშვეთს, ჩრდილო-დასავლეთით, ჩრდილოეთით და აღმოსავლეთით ავსტრია-გერმანეთის ჯარი აწევა, რომელმაც უკვე დაიპირა ამ ქვეყნის არც თუ ისე მცირე ნაწილი. ალბანეთი ჯერ თავის-თავად მტრულად არის განწყობილი სერბეთისა და მოკავშირეთაგან და იქ შეზინულ სერბეთის ჯარს დიდი მასპინძლობა არ მოელოს. ესეც რომ არ იყოს, ალბანეთს აღმოსავლეთიდან მოაწევა გერმანეთ-ბულგარეთის ჯარი. ერთი სიტყვით, მთაშვეთი ალბანეთში შეჭრილ სერბებს მოსვენება არ უყვია. ორთავე ქვეყანას იგივე მდგომარეობა მოელოს და სერბეთის შეფთხვა. სერბეთის სამხრეთში დარჩენილი ჯარის, როგორც დეპუტატს გადმოგვცემს, განსაცდელში ჩაგარდნილია. ქალაქ მონასტირიდან ყველა გაიკრია. ბულგარები

ზედ მონასტირს კარებს მისდგომან, სერბები უმელო წინააღმდეგობას უწყვენ. რამდენიმე დღე და სერბთა ჯარები სულერთიანად განდევნილი იქნებიან სამშობლოს მიწა-წყლიდან, და სერბეთის საქმეც მორჩილები იქნება.

რუსეთ-გერმანიის ასპარეზი. გასულ დღის განმავლობაში ღირს-შესანიშნავი არაფერი მოხდა. მხოლოდ ფრიდრიხშტადატსა და იაკობშტად შორის, ზონენროვთან რუსებს შეუძნევიათ გერმანულთა ბიუჯაი და უცრებივ სროლა აუტყუებინა. გერმანულნი გაქცეულ-გამოქცეულნი და ბრძოლის ველზე დაუტოვებიათ ასამდე მოკლული და დაჭრილი. მდ. სტრის მარცხენა ნაპირზე, რუსებმა დაახვედნენ გერმანულებს ხრისაკის სამხრეთ დასავლეთისკენ.

დანარჩენ ფრონტზე სამხედრო მოქმედება ადგილი არა ჰქონია. კავკასიის ბრძოლის პირზე არავითარი ცვლილება არ მომხდარა.

თბილისი, 21 გერგობათვეს. 15 მაისი 1897 წლიდან დასრულილი თა-საზოგადოება. არილი. ამ დღეს წარმოშვა პირველი ქართული საზოგადო ორგანიზაცია, რომელმაც მიზნად დაისახა ხალხში წერა-კითხვის გავრცელება და ეროვნული სულის განმტკიცება. ამ დღეს მოხდა დ. ი. ყიფიანის თავმჯდომარეობით პირველი საზოგადო კრება წ.-კ. გ საზოგადოების. ამ საზოგადოების საძირკველი დამკვიდრებულია ისეთ ეროვნულ პურჯებზე, როგორიც არიან დიმიტრი ყიფიანი და ილია ჭავჭავაძე, რომელთაც ევრატიური ძალა ვერ გამოაცლის ჩვენს ეროვნულ შინებას.

დღეს ამ საზოგადოებას 35 წლის არსებობა აქვს. იგი ქართველი საზოგადოების მშენებელია და ძალ-ღონის შეუნახავს. მძიმე-მძიმედ ირღებოდა წ.-კ. საზოგადოება, სწორედ ისე როგორც მთელი ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრება. ჩვენი ეროვნული ვინაობის აღმოსაფხვრელად ამუშავებული ძილები პიორკავდა ქართველი ერის შემოქმედებას და ენერჯის. მაგრამ საქართველოს ცხოველყოფილება მაინც არ მოსცდა. გადაჭრა ავდარს წ.-კ. საზოგადოებას, რომელიც მის სულის განმტკიცებას და განაწლების გავრცელებას ემსახურებოდა. მეტიც წ.-კ. გამავსაზოგადოება დღეს, 35 წლის შემდეგ, ბევრად უფრო ღონიერია და ბევრად მეტი პიროვნული პატივია.

დიდი განსხვავება ამ დროინდელსა და დღევანდელს საქართველოს შორის. დღეს საზოგადოებრივი მაჯისცემა უფრო ძლიერია. მეტა ეროვნულ შეგნებას. საქმოდ მოიხილება სხვა და სხვა ტიპის ორგანიზაცია, საზოგადოება და აშხანგობა. ყველა ეს სახეში უნდა მიიღონ წ.-კითხვის საზოგადოებას და დღევანდელმა ქართველებმა და შექმნის ფარგალში განათავისუფლონი იგი ბევრ არა-პირდაპირ მოვალეობა-საგან, რომელიც დროისა და გარემოების იძულებით მას დაპყრობია.

ეს აუცილებელი საქმიანება, რათა წ.-კ. საზოგადოებამ მეტი მოქმედება და ნაყოფიერება გამოიჩინოს. ამ მხრივ წლებებისა და კრიტიკულ აღლოზე ბევრია დამოკიდებული. ვისურვებთ მისათვის არც ერთს ემუხტოს და არც მეორეს.

ახალი ამბავი პანაშვილი. გუშინ, 12 საათზე, ქვეშევთის ეკლესიაში გარდახდლი იქნა პანაშვილი გარდაცვლილ თავ. კ. ა. მუხრან-ბატონის სულის მოსახსენებლად. პანაშვილი შეასრულა ვისკოპოსმა ანტონიმ სამღვდლო-ბრძოლით. პანაშვილს დაესწრებოდა ბარობით. პანაშვილს დაესწრებოდა ქრთველსა და კრიტიკულ აღლოზე ბევრია დამოკიდებული. ვისურვებთ მისათვის არც ერთს ემუხტოს და არც მეორეს.

მ. ა. ლალიძე და აბს.

თბილისში, ვოლოდინის პრ. № 6. ქუთაისში, პუშკინის ქ. № 5. ხილული წყლის მხარაგადი საზოგადოების სახარაგადო! ხილული წყლის მხარაგადი საზოგადოების განმრთვლობის ინტერესი მოითხოვს: სვან ყოველთვის მხოლოდ და მარტო მტროვანე ლალიძის და აშხანგობის ქარხნის საუკეთესო ხილულ მადნეულის სამკურნალო წყალი. მხოლოდ ლალიძის წყალი მზადდება უმაღლესი ღირსების ბუნებრივი მასალებისაგან, განსაკუთრებული წესით ნაღული და გამოხილი წყლით. გაუფრთხილდით ყალბ მიმზადებლებს, რომელთა რიცხვი მეტად გამოავლდა, მოითხოვეთ ყველგან ხამდელი ლალიძის წყალი, გემო და სუნის საამური აქვს და ჯანმრთელობისთვის სრულიად უნებებელია.

„პეტროვსკი“-ში

კრუშენშტეინის ქუჩაზე, „Тифл. Листок“-ის რედაქციის პირდაპირ 8 ყ ა დ ღ ღ ა პ რ ვ ა ლ ნ ი რ ი ა ვ რ ი ა უ ლ ი და ა ვ ი რ ი ს ა ზ ვ ე ლ ა ვ ი პ რ ი ე ლ ხ ე ლ მ ი ს ა ნ ღ ღ მ ფ ა ვ ე ბ მ ე : 2 თ ა ვ ი 5 0 კ . ხ ო ლ ხ ა მ ი თ ა ვ ი 6 5 კ ა პ . თ ე ჲ რ ა დ ფ ა ს დ ა კ ე ბ ი თ , ე . ი . 2 თ ა ვ ი — 1 3 მ ა ნ . , 3 თ ა ვ ი — 1 6 მ ა ნ . შე ი ძ ლ ბ ა ვ ა მ მ ი ს შე ი ვ ე თ ა . პ ა ტ ი ვ ი ს ც ე მ ი თ ს . ა კ ა ხ ე ი მ დ ი მ და გ . ა რ ჩ ა ვ ა მ . 2 5 — 1 5

სასტუმრო „ჯუგაანი“

სასტუმრო მომართობის სუბთად და ავტომატული მანქანების მართვა და გაუფრთხილ 15-8 პატივისცემით ნიკო (კოლა) ზურაბის-მე შედელაშვილი

გადაწერას სანარ

საზოგადოებრივი და სანარ განათავსებ მუშაობის საგანგებო ხელმისაწვდომ ფასებში ჰქირსულობს **ი. თ. გვათაის პანსტრუპი** ვერის დადმართი № 1 ტელეფონი 17-05

მ. დ. რ. მ. კლიმიაშვილი

იღებს შინაგან და ქირურგიულ სნეულდებიან ავადმყოფებს. აკაკის ქუჩა, შედის ავთიაქთან.

მ. დ. წინამძღვრიშვილი

ე. ორდინატორი ხარკოვის უნივერსიტეტის სამედიცინო ინსტიტუტის კლინიკებისა გადმოვიდა თბილისში და იღებს შინაგან სნეულდებიან ავადმყოფებს: გულსის, ფილტვებისა და სისხლის სნეულდებიან სპეციალურად. საღამოს 5-7 საათამდე, მიხეილი ქ. № 36, მეორე სართული.

დოქტორი მადონინა

მოსე ანთიმოსის მე კალანდარიშვილი უმფროსი ექიმი ტფ. კადეტთა კორპუსისა. ბავშვთა, შინაგან და ქირურგიულ სნეულდებიან ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე საღამოს 5-7 საათ. ოლოს ქუჩა, № 3, სახლი მელიქ-ხარაინისისა.

გოლოვინის პრ. და სამხედრო ქუჩის

კუთხეში, ფოსტა-ტელეგრაფის პირდაპირ გაიხსნა **ახალი ავთიაქი** პარკოვიჩისის ახლადმინისა

მ. ა. მუხაძე

იღებს დოხტორი ავადმყოფთ საღამოს 5-6 საათ. მისამართი: კუთხე კორჩინი და დიდი მთავრის ქუჩისა, სახლი სვანიშვილისა; შესავალი დიდი მთავრის ქუჩიდან № 67 ოფიცერთა ეკონომიური საზოგადოების შენობის პირდაპირ. ტელეფონი № 5-77.

კაილის ექიმი

ინო რსხილაძე იღებს ავადმყოფებს დღით 9-2 ს. და საღ. 5-7 საათ. ყაზბეგის ქუჩა 14 და კირპიჩინი შესახვევის 21.

ტუბიან" (ტყეების-მტყორცნელ) "ზვიონის"—თავლი აღდგენით მინცი, თქვე მამა-ცხოვრებულნი, ისეთ "რუსულს", "მიმართულებით" ისრეთ განაწარმის მისულს—მეგობრებზე, ხალხის ინტერესების თავ-მარტული დამცველს, მოუდგომელ მოუსყიდელ და ინტერნაციონალურ ორგანიზაციას, როგორცაა სოლოლაკი— "კავასიელთა სლოგანი" აი თუნდა აიღეთ ბოლო № 257-ში დაბეჭდილი ფელეტონი ნარ-ზე მკვდომარ ქართველისა: "ქართველები და სომხების" სათაურით და მისზე გაიკეთა, რა ყოფილან "საქართველოლები" და რატომ ბ. ნარიც, გზა-ანგულ კაცები-ვინ ერჯუარ და შესაბრალოსად კაცებს, რომ მკითხველის ყურადღებამიაქციოს იმ უსამართლო "შვიონის-ტურ" დევნას, რასაც თურ-მე ყველაზე მეტის-მეტად ნაციონალისტ-რევოლუციონერები და კაცი-პამია "საქართველოლები", პროგრესულ-დემოკრატიულ სოლოლაკელთა მიმართ!.. არა, თქვენი არ ვიცი და მე კი, თუმცა პატარა კაცი ვარ, მაგრამ ერთხელვე ძველ-რბილში გამაგდარი მაქვს ერთხარის შეხედულება ჩვენ მშრომელ ხალხის მომავალზე; მისი აღზრდა - დაავადება მუდამ ჩემად მიმჩნია და აღნიშნულ ვაზეთების კითხვით გააღებთილს, რა ხალხის უნდა შეგრძნოს ვაზ. "საქართველოსთან" რამე კავშირის დასაკავებლად!.. "სახალხოებლებმა", რეალურ მოსახლეობის მოსაზრებით", ჩემი სამშობლო ქალაქი—ახალციხე და მთელი მესხეთი—ეს ქართველების კულტურისთვის მაჩვენებელი პირველი აკანია რომ სომხებს უფერო-უფერო, გულმოკლულმა, მამონათვე მივტოვეთ ის, ჩვენი აღზრდასთან ისეთი მოუხილბობით გაცემული, მამა-პაპათა სავანე, თბილისში გამოვიტყეო, რომ ჩემი ბოლო-ვარამი შეგრძნოვას მინცი ვაზ. "საქართველოსთვის", რომელიც პროგრესული, ნაციონალ-დემოკრატიული ორგანიზაცია ვეგანა და ი თურმე "ნამდვილად" რა ყოფილა! მაგრამ ჯერ კიდევ დაუცვლი, ბ. ნარმა დათმავროს, როგორც დაგვირდა, თავისი "მოდგომილი", სტრატეგ-მეორიანი წერილები...

ბ-ნმა პოლიციისტივრმა, თავის მხრივ მისწერა მხუთე ნაწილის ბოქალუს, სისრულეში მოიყვანოს ბ-ნ ვოლსკის ბრძანება, ამ უსანსკენმა, (ბოქალუს-მა) თავის მხრივ აცნობა ბ-ნ ხატისოვს, დასცალოს ზემოხსენებული სახლიც და ჯერაც არ ვიცი, რითი დაბოლოვდება ეს საქმე: მიიყვანს ბ-ნი ხატისოვი სისრულეში ბ-ნ ვოლსკის ბრძანებას თუ არა?

დანამდვილებით ვიცი, და როგორც პოლიციის აგრეთვე მრავალს მოწმების ჩვენებით დამატკიცებთ, რომ, ბ. ხატისოვმა და კომპანია, სწორედ ამ ბრძანების შემდეგ, ე. ი. როდესაც, ბ. ხატისოვს, 25 ოქტომბერს, მოუვიდა ბრძანება "დასცალე სახლიო", ამის საპასუხოდ, დაიწყო მოზიდვა ლეიბებისა და საწოლები-სა და დაწოვა ზემოხსენებულ შენობაში და 7 ნოემბრის შემდეგ კი, როცა პოლიციისტივრს მოუვიდა განკარგულება, ბ-ნ ვოლსკის ბრძანების სისრულეში მოიყვანის, მაშინ და ამის შემდეგ ხომ გააზარეს ავადმჯობობის მოზიდვა.

რად და რისთვის?

ძალა უნებურად ვეკითხებით ჩვენს თავს: ჩვენა გვგონია, რომ ქალაქის გამგეობა ასე იქცევა იმიტომ, რომ მას საბუთი ჰქონდეს, არ დასცალოს სახლი და მით არ მოიყვანოს სისრულეში ბ. ვოლსკის განკარგულება.

ჩვენა ვფიქრობთ, რომ გენერალი ვოლსკი შეეკითხება ბ. ხატისოვს: "რა არის მიზეზი, რომ არ ასრულებთ ჩემს ბრძანებასაო" და ამ "საზოგადო მოლაშქრის" შუამდგომლობაში, "ოქვენი აღმატებულებე: ჩვენ დიდის სიამოვნებით შევასრულებდით თქვენს ბრძანებას, ზემო და ქვემო სართული მითვისებული სახლსა სულ მთლად საესეა კავშირის ავადმჯობობით, ზამთარია, სხვა შენობა ხარფურში არ უკმარებდა თავისუფალი, არ ვიცი თუ სად გადაიტანით და როცა სახლს ვიშოვით, მაშინ დიდის სიამოვნებით დაეცლით და შევასრულებთ თქვენს ბრძანებასაო".

ეს "როცა სახლს ვიშოვით"—კი იმასა ჰნიშნავს, რომ ისინი "არასოდეს" სახლს არ იშოვნიან" და ამ რიგად მთელი ეს უბანი, მოკლებული დარჩება ერთად ერთ სახალხო აუდიტორიას, სადაც ყოველი ეროვნება, თანაცხადსა და პარტიულად წარმოდგენილ ლეიტენტებს, კონცერტებს და სხვა და სხვა გონების განსაზღვრებელ გასართობებს.

ძალა უნებურად იბადება კითხვა: ოქტის სასამართლოს ან პალატის რომ შეეწყარებინა ქალაქის თხოვნა და შეეკრა ქვემო სართულის (დუქნების) ქირები, მაშინაც ამისთანა არა საკადრის გზას დაადგებოდა ბ. ხატისოვი და კომპანია და დაიკლვინებდა დუქნებს—თუ არა?

ნუ დაივიწყებთ, რომ წრემ თავისი ხარჯით გააკეთა სახალხო აუდიტორია. დახარჯა სამ ათას მანეთზე მეტი, რომ ქალაქს ერთი "გაზრდითი" გროშიც არ დაუხარჯავს ამ საქმეზე. და იქ, საცა ქალაქის მართველობა დადებულია თითონ თავისი ხარჯით ააშენოს სახალხო სახლები, სკოლები და აუდიტორიები და ხელი შეუწყოს ყოველს საგანმანათლებლო დაწესებულებას, ბ. ხატისოვი არამც თუ ხელს არ უმართავენ, პირიქით სხვის მიერ აშენებულ სახალხო აუდიტორიას, განაპირა უბნისათვის აშენებულს, იგინი აქტივენი და მით საშუალებას უსპობენ გარე უბნებებს გონიერულ საზრდოს მისაღებად.

ღარიბმა ხარც. ქართ. დამატებულმა წრემ, რის ვიავაგლახით, თავისი ხარჯით ხარფურებებს აუშენა სახალხო აუდიტორია, რაზედაც დახარჯა 3 ათას მანეთზე მეტი და ბ. ხატისოვმა, ე. ი. არღუთინსკიმ და მ. ჯამბაჯი დააქციეს იგი!

ამის და მოუხედავად, დრამატ. წრე მთავრად არ იტებს, თხოვლობის თავის აუდიტორიას, დღე-ღამეზე მოვიდის, რომ მას დაუბრუნებენ და განაახლებს თავის მოქმედებას და ამის ნაცვლად ჩვენ ვრწმუნდებით, რომ ბ. ხატისოვები, ყოველგვარ ზომებს ხმარობენ, რომ ხარც. ქართ. დრამ. წრეს მოუსპონ ყოველივე მოქმედების საშუალება და უნარი.

გავს მტრის შესამუსრავად და მრავალ-ტანჯულ ხალხს თავისი ოფლი და სისრულეში მოიყვანოს ბ-ნ ვოლსკის სწორედ იმ დროს გამგეობული ბრძოლა ჩარ-ვაკართა, სულს მხუთავს ხალხს და შეუძლებლად ჰქნის არსებობას.

იგი დღით-დღე უმატებს ფასს პურსა, ცრბოს, შაქარს და სხვა საგნებს. ყველა ეს საგნები აქვე დარჩა, უცხო ქვეყნებში არ გაუტანიათ და ბლომად მოიპოვება ჩვენში, და იმის მაგიერ რომ გაიფიქროს—უზომოდ გაძვირდა.

ბანკებმა და აფერისტებმა მილიონობით შეიძინეს ყველა ეს საქონელი განი და მიმალეს. ელიან დროს! აი, მოივიდა ხალხს და მერე რასაც დღე-ღამეობა—მეტი გზა არა აქვთ—უნდა მოგვეცნო.

ალარაფერი იშოვება, ყველაფრის ნაკლებობა შეიქმნა. იმიტომ კი არა, რომ მართლაც ნაკლებად იყოს, —პირიქით, ყველაფერი ბლომად იშოვება.

მაგრამ ქურდ-ბაყალბები შეიბრძო, ააქვს ბელეზად და სარდალები, რომ შემდეგ მამასისხლად გაიყიდონ, უკანასკნელი გროში გამოვლიჯონ გაქვლ-ტყავებულ ხალხსა და სული ამოხადონ.

განა ეს ძარცვა არ არის? ჩვენ შეგვეძლო იმავე პირობებში გვეცხოვრა, როგორც ომამდის იყო, რადგანაც ყველაფერი უხვად მოიპოვება.

მაგრამ სამშობლოს გამგეობა და მოლატებმა ქურდული შეთქმულება მოახდინეს და ყველა საგანს, ყველა გასაყიდ საქონელს უზომო ფასი დაადეს.

მე ვერ მომიძებნია სასჯელი ამ ავა-ზაკათისთვის, რომლებიც სარცვენ ხალხს მაშინ, როდესაც მთელ ქვეყანას ცეცხლი უკეციან.

აი დაახლოვებით ასე სწერს ნემი-როვიჩი—დანჩენო "რუს. სლოგანი"-ში. ვანრისხებული, იგი ცეცხლს აფრქვეს თავზე მძარცველთა და მოუწოდებს მათგანობას სასტიკი სასჯელი მიუზღოს მათ.

ასე ჰფიქრობს ყველა, დიდი და პატარა, და ამ სიძვირის მიზეზს ჰპოვენ ჩარ-ვაკართა უზომოდ გაღვიძებულ მადამს...

მხოლოდ ასე არა ჰფიქრობს ქალაქ თბილისის მშრომელები. თავის წრე-რის ბ-ნ ფურულის პირით. ბ-ნმა გ. ფურულმა უმთავრეს მიზეზად სიძვირისა გამოაცხადა ის მოსაზრება, რომ ჩვენ-მაც მანეთობა დაპყარვა ფასი, მის ის ძალა და ღირებულება აღარ აქვს, რომელიც ომამდის ჰქონდაო. ეს მოსაზრება მან საგანგებოდ მოწვეულ პირთ წარუდგინა 10 გიორგობისთვის კრებაზე, სადაც მსჯელობა ჰქონდათ შესახებ სიძვირისა. თავისთავად მართალი, ეს მოსაზრება საკმარის არ არის სიძვირის ასახსნელად. და როდესაც ბ-ნმა ფურულმა მხოლოდ ეს მოსაზრება წამოაყენა, მან თითქმის აუცილებლად გააპართლა სიძვირე და მის წინააღმდეგ ბრძოლა ჩვენი კეთილ-შეძლების გარეშე დააყენა, ამით თითქმის ყვერი დაუტარა ვაკართა მოქმედებას.

ეს უკანასკნელი წელში გაიშლებიან და დათამაზდებიან, მხოლოდ ჩვენ ქალაქისა და სოფლის მცხოვრებლებს უარესი დღე მოგველის.

ამის შემდეგ როდესაც ჩვენ მივალოთ ვაკართან და ვეცხვით: აი მანეთი და ამისი ღირებული საუკურო მომეცი, ის გეტყვის: შენი მანეთი ვერ დაფარავს ჩემი საქონლის ღირებულებას, რადგან მე მანეთმა დაპყარვა ფასი და საქონელი ერთი ოთხად და ხუთად მეტი მომიცია.

ამის საბუთად იგი მოიყვანს ბ. ფურულის მტკიცებას, რომ ქალაქის მმართველობა ასე უფურებს საქმესაო. რასაკვირველია, ჩვენ მონასყიდენი ვერ შევიძლებთ მანეთის ფასის მოპოვებას და იძულებული ვიქნებით ყოველ საქონელს ვაჭრის სინდისი მოითხოვს. და რასაც მოითხოვს და რა ფასითაც ჰყიდის ვაჭარი, უშეკველია ყველამ იცის და ყველაზე მეტად ბ. ფურულმა, როგორც კარგ მოცდენე სოფლის და ქალაქის მეურნეობისა.

ბ. ფურულს, უშეკველია, ეცოდინება, რომ ვაჭრებს ნაყიდი აქეთ ხახვი ფუთი 70—90 კაპეკად და თითონ ჰყიდიან გორვანქას ორ შაურად. ფუთობით არა ჰყიდიან. (კარგი იქნება ბ. ფურულმა განვებრტოს, რომედ შემთხვევაში აქ მანეთი ფას დაცემული, როდესაც ყიდულობდნენ ხახვსა თუ როდესაც ჰყიდიან).

ბ. ფურულს ეცოდინება, რომ ბევრ-გვარი ტყვეობა აქვე იშოვება. ვაჭრები ყიდულობენ საქონლის ტყავს

ფუთს 9—11 მანეთად, აქვე ამზადებენ, და ჰყიდიან 100—150 მანეთად. მოსამზადებელი მასალა მუხის ქერქი და თარიღი აქვეა, ჩვენში.

უშეკველია გამგეობული ექნება ბ. ფურულს, რომ გორში, თელავში და სხვა-გან ბევრ დაბა ქალაქებში გორვანქა ნავთს ვაჭრები ძალიან ხშირად 15 კაპ. ჰყიდიან, შაქარს გორვანქას ექვს შაურად, პურს ორ შაურად, დამალ მორატის ცნობებით, მოკავშირეები ბალკანეთში 200 ათას კაცს ვადასხმენ, იტალიელებსაც 150 ათასის ვადასხმა შეუძლიან. ცხადია, თუნდაც ბალკანეთში გერმანელებმა ამდენივე დროს მოდის. კაცი ველარაფერს მის-დგომია სასყიდლად. ყველაფერს ცეცხლი უკეციან. ხალხი შექრუნებულია, აღარ იცის რაითი გამოიკვებოს, თავი როგორ დააღწიოს ამ საზინელეობას. სასო-მიხილი უმეტესკრის და ელის მთავრობის ზომებს, რომ მან ლავამი ამოსდოს მართლაც ამ ავაზაკებს.

ამ დროს მარტო იმის თქმა რომ ფულმა დაპყარვა ღირებულება და ამიტომაც უფურთო თავი ვაჭარცხვით მადა მორთულ ჩარჩებს,—ვერაფერი სარფაა სოფლისა და ქალაქის მყო-ღველებსათვის.

გიორგი თაქთაქიშვილი.

ყვეს, 8 კორპუსს უდრის, ანუ 300 ათას. სწინა, გერმანელები, ამ სამასი ათასით და ოსმალეთ-ბულგარეთის ჯარით, აპირებენ "მეცელს ქვეყნებთან" გამკლავებას.

თუნდაც გერმანელებმა ბალკანეთში გაიმარჯვონ, ბალკანეთს უჯარად მანინჯვრ დასტოვებენ, რადგანაც მოკავშირეებს ყოველთვის შეუძლიან ბალკანეთში ჯარის გადაყვანა. მაირ მორატის ცნობებით, მოკავშირეები ბალკანეთში 200 ათას კაცს ვადასხმენ, იტალიელებსაც 150 ათასის ვადასხმა შეუძლიან. ცხადია, თუნდაც ბალკანეთში გერმანელებმა ამდენივე დროს მოდის. კაცი ველარაფერს მის-დგომია სასყიდლად. ყველაფერს ცეცხლი უკეციან. ხალხი შექრუნებულია, აღარ იცის რაითი გამოიკვებოს, თავი როგორ დააღწიოს ამ საზინელეობას. სასო-მიხილი უმეტესკრის და ელის მთავრობის ზომებს, რომ მან ლავამი ამოსდოს მართლაც ამ ავაზაკებს.

ამ დროს მარტო იმის თქმა რომ ფულმა დაპყარვა ღირებულება და ამიტომაც უფურთო თავი ვაჭარცხვით მადა მორთულ ჩარჩებს,—ვერაფერი სარფაა სოფლისა და ქალაქის მყო-ღველებსათვის.

გიორგი თაქთაქიშვილი.

გამგეობაში ფრანგები გერმანელებს სწრაფად მოეხდინება დინევი ხალხი თავისი ტყვეობისგან გადმოღვევაო. ასე ამბობდა მეტრო და მეტროლი საფრანგეთი ამ აზრისა იყო. ან კი განა საეჭვო იყო? გარო, კემე-ვერდინი, ლემანიე განა გერმანულ მფრანგებს არა სჭარბობდნენ? ასე ჰფიქრობდა საფრანგეთი. მაგრამ თურმე, ბერლინი სულ სხვა ფიქრზე იყო. ასტყდა ომი და ყველას დაეცვინა და-ღვესხვარა, სასოწარკვეთილებაში ჩაყარდა საფრანგეთი. "მიმე და ტლანქი გერმანელები" საუკეთესო მფრანგები გამოდგნენ. ისინი ჰვეკრავდნენ მოპირ-დაპირის ჯარს, ხელმძღვანელობდნენ ზარბაზნის სროლას, თავს ესხმოდნენ მთავარ სამხედრო ბანაკს. გაროსს, ვოლგისის, ბრენდენბურგ-მულისის "სიმკვირცხლე და გამამდაობა" კი ვერ გამოდგა. თურმე საფრანგეთის სხმედრო ჰაერობლანი ცოტა ჰქონია, სამხედრო მფრანგეობის ციკრე, ანგარები თითზე ჩამოსათვლელი და საერთოდ საფრანგეთის არა ჰყოლია ვა-წესრიგებულნი, გაწვრთნილი რაზმი სა-მხედრო მფრანგეობისა. სანამ საფრან-გეთი სპირტით ერთობოდა, გერმანე-ლები გაშმაგებით ეზადებოდნენ ომი-სათვის.

წვილი სავაგი
ღამის ცვარი.

უხსოვარ დროიდან გვეპტევი ერთ-ღვეობა დარჩენილი, ამ ღღეობას "ღამის ცვარი" ჰქვინა. ეს ის ღამეა, როდესაც მდინარე ნილოსს უკანა-სკნელი ცვარი ჩართობა, ნილოსი ნა-პირებს გადახეტს, მთელს ველს მოე-ღება და უხვად მოაფენს ნიადაგს გამანაყოფებელ შლამს. მთელი ხალ-ხი დღესასწაულად, სახეიმოდ ირ-თვება...

მდინარე რომ კალაპოტიდან არ გადმოსცეს, ველ-მინდორი ხომ ვერ მოირწყება, გაფრთულ-გამომშობი ნიადაგი კი შიმშილის მდინაა. ამ სა-ღღესისწაული ღამის მდინარე ნილოსი გაჩირადნებულია, ათასობით მამ-ხალა ანთია, უშუშუნები ფერად-ფერა-დად სრიალობს პაერში და ნილოსის სარკეში ზღაბრულ ეღვეროს ჰხვეცს გაჩირადნებული ნაფეთი მოსიერე უთვალავ ქალ-ფასს... ეს არის დღეს-სწაული იმ უკანასკნელი ცვარისა, რომლის ჩართობა ნილოსის წყალში, მის კალაპოტიდან გადახეტის უთანა-ბრდებოდა.

რედაქტორ-გამომცემელი
სანდრო ზაზუიაშვილი

თ. თვითგარეკლება
და
ხარფურის ძარბოვანი ღამისა. წარმ
(დასასრული)

ბ. ვოლსკის, არა ჰქონდა საბუთი არ დაეჯერებინა ისეთი დახელოვნებული კაცისათვის, როგორცაა ბრძანდება ბ. ალ. არღუთინსკი და აკი დაუჯერა კიდევ!

ამ დადგენილებით წრის გამგეობა, იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ ვითომც გამგეობამ შეცდომამი მოიყვანა ბ. ვოლსკი და ამისთანა ვიციანსაგნებს კი, გამგეობა არას გზით არ მიიღებდა, თავის-თავზე.

ამიტომ, წრის გამგეობამ, ხელ-ახ-ლად განასაზღვრა, ბ. არღუთინსკის "ახალი საბუთები" და უტყუარი სა-ბუთებით ხელში დაამტკიცა

ყოველივე სიყალბე, ახალი საბუ-თებისა, რომელიც იყო წარმოდგე-ნილი არღუთინსკის მიერ.

ბ. ვოლსკი, განიხილა რა ეს საბუ-თები, და გამომიხიბო, დარწმუნე-და, რომ ამ სახლში არც დაზარაობა და სრულიად ცარიელია და არავი-თარი ავეჯი არ აწყვილა ამ შენობაში, მოახდინა განკარგულება, რომლის ძა-ლითაც უბრძანა კავა, ქალაქების კავში-რის რწმუნებულს ბ. ხატისოვს; დაუ-ყოვნებლივ დასცალოს ზემოხსენებულ სახლი.

ეს გახლდათ, 15 ლეინობისთვის 1915 წელს № 17618 და განვირგებით 25 ლეინობისთვის № 18206, და რადგან-აც ბ-ნმა ხატისოვმა სისრულეში არ მოიყვანა ეს განკარგულება, გენერალ ვოლსკის კანცელარიაში, მისის ბრძანე-ბით, მისწერა პოლიციისტივრს, ამა გიორგობისთვის № 18965, "მიიღოს ზომები და დაუყოვნებლივ დასცალოს ქალაქის შვიდვიცხელ სახლი.

*) გთხოვთ ნუ ამრევთ სხვა გამოქ-ვეულებს.

გიორგი თაქთაქიშვილი.

სიკვირის გაყო

"როდესაც ჩვენი გმირი მეომრები წარბ-შეუხებლად იხილებიან ბრძოლის ველზე, გარნა ახალი წყება გმირთა დღე და ღამ იწვრთნება სა-თვლის საზღვარში, რათა სამშობლოსა-თვის თავი დასდოს, როდესაც საზო-გადოება არავითარ მსხვერპლს არ ზო-

დაბა-სოფლები

დაბა ხაშური (გორის მაზრა). უკი-ღურებმა ვაჭრებმა აქაც იჩინა თავი და ძალა-უნებურად ხალხი ამოძრავა არსებობისათვის. რადგანაც ხალხს შე-მოსავალი არასიდან ემატება და გასა-ცელი კი გაუთოვრებია, ამიტომ ხალხმა დაადგინა: 1) მიცვალბულის დასფ-ლავება უქველბად, 2) დღეობის გა-დახდის უარის ყოფა, 3) სახელწოდე-ბის და დახადების დღეობის მოსპობა, 4) მოსპობა აღდგომის და ახალ წელი წიად "სტოლების" გაშლისა და სადა-რბაზოდ სიარულისა, 5) დიდის ხარ-ჯებით ქორწილის და ნათლობის გა-დახდა, ამ დადგენილებებზე ხელს აწერს ახ ორმოცდა ერთი კაცი, ხელის მო-წერა კრებულდება და ხალხიც ხელს სიამოვნებით აწერს. კარგი იქნება გარემო სოფლებიც აწინარ მოსაზრე-ბას დაადგებოდეს.

ხაშურელი.

გალაშქრება უკვიპისისაპარ

ბულგარეთის პრემიერ მინის-ტრმა რადოსლოვმა "Pester La-ye"-ის თანამშრომელს განუცხადა: სე-რბეთში რომ მოგჩრებიტო საომარ მო-ქმედებას, ბულგარეთი ახალ ასპარეზ-ზე დაიწყო მოქმედებას, მაგრამ აღ-გილის დასახელება ჯერ არ შეიძლე-ბაო. რადოსლოვი მართლაც ამბობს: სერბეთის გადაქველა მხოლოდ გზას უხსნის მოპირდაპირეს ახალ ასპარეზ-ბისკენ.

მართალია გერმანელებმა ბალკანე-თის ასპარეზზე ომის სადავებით ხელს იგდეს და მოკავშირეები იძულებული გახადეს აქეთენ მოექციათ ყურად-ღებას, მაგრამ მოკავშირეებიც იმავლე-ცვლებად, რისთვისაც ბალკანეთის ასპარეზი ჰსურთ გამოიყენონ. თუმცა სერბეთის მიწა-წყალი მტრის განად-გურებლს ვერ გადააჩინეს, მაგრამ გე-რმანელებს ისეთს გარემოებაში ჩაყე-ნეს, რომ ბალკანეთიდან თავის დახ-სწევა მათთვის ასე ადვილი აღარ არის.

ტყუილად კი არ გამოვხადებ აქეთ მხარის მკვერენი. იმედი აქვს სწრა-ფად გაათავებს აქ საქმეს, თუმცა მა-კენზენი დახანდა მტრთვოცისა, პრი-შტინს და კაჩინკათან. ეხლა გერმა-ნელები იმის გამო-რკვევამი არიან, თუ ბალკანეთში განთავისუფლებული ჯა-რი რომელ ასპარეზისკენ მიმართონ. ამბობენ, და დაბეჯითობთაც, ამ ჯარს ეგვიპტესკენ გაისტუმრებენო.

მას მერე, რაც ინდოეთი და ეგვიპ-ტე ინვასილები ხელშია, მუდამ ის-მის მოპირდაპირის მუქარას ამ ქვეყნე-ბის ჩამოშორებაზე, მაგრამ დღევან-დელ დღემდე ეს მუქარა მუქარადვე რჩება, რადგანაც ასე ადვილი როდია 1000 ეგრისის მანძილზე საომარი ხაზის გაკიბვა. მართალია, ჩვენც ვამბობდით, დარდაწინა ბრძოლის მთავარი მიზა-ნი ოსმალეთის ჯარის დახანდა იყო, რომ მას საშუალება არ მისცემოდა თავისი ჯარის გადმოყვანა 6—8 თვე მანძილს დასტოვება. მაშასადამე ამ ხნის განმავლობაში ისინი მთლად მო-წყვეტილი იქნებან საომარ ასპარეზს. მთელი ზემდგომი ჯარი, რომელიც გე-რმანელებმა ბალკანეთისათვის გამოპ-

უცხოეთი
ფრანკის საქმე

გენერალი მეტრო ადარებს საფრან-გეთის და გერმანიის ძალას ფრე-ნის საქმეში. (General Maitrot "Des Armées Française et Allemande, Paris—Nancy, 1914). "ჰაერობლანების რიცხვითა და სიმაღლით, მფრინავების

თბილისში მოდის:
№ 3 ბათომიდან. 12 ს. 54 წ. დღ.
№ 4 ბათომიდან. 5 ს. 55 წ. საღ.
№ 5 ბათომიდან(სწრ.) 7 ს. 41 წ. საღ.
№ 10 ბათომიდან. 9 ს. 51 წ. დღ.
ჯულფიდან 6 ს. 53 წ. დღ.
ბორჯომიდან 7 ს. 25 წ. დღ.
"სააგ. 10 ს. 28 წ. საღ.

თბილისიდან ბადის:
№ 3 ბათომიდან 1 ს. 45 წ. დღ.
№ 4 ბათომიდან. 7 ს. 3 წ. საღ.
№ 6 ბათომიდან(სწრ.) 12 ს. 8 წ. დღ.
№ 9 ბათომიდან. 8 ს. 53 წ. საღ.
ჯულფიდან 10 ს. 23 წ. საღ.
ბორჯომიდან 3 ს. 29 წ. დღ.

თბილისიდან ბადის:
დღის . . . . . 8 ს. 58 წ.
გურჯაანში მოდის . . . . . 10 ს. 26 წ.
წნორიდან თბილისისკენ . . . . . 10 ს. 16 წ.
გამოლის დღის . . . . . 10 ს. 16 წ.
გურჯაანში მოდის . . . . . 10 ს. 16 წ.
გურჯაანთან თბილისის-კენ გამოდის დღის 10 ს. 46 წ.
თბილისის ჩამოდის 5 საათზე.

წიხისი ხადაზია

"ახალი სიტყვა" ("Новая рѣчь").
ი. ჯ. კიკეძისა.

თბილისი. გოლოვინის პროსპექტი, 22, ტელეფონი 6—23.
გვაქვს ყოველნაირი ახალი წიგნები; ვცისრულობთ ყოველნაირ ბიბლიოთეკის შედგენას: საზოგადოს, სკოლის, საქარხის, სასკოლოს, საბავშვოს და სხ. განსამათლებელ საზოგადოებათა და სასწავლებელთა მიერ დაყვანილი წიგნე-ბი განსაკუთრებულ მორიგებით; ქალაქ გარეთიდან დაკციას ვასრულებთ ორ დღეში. წერილობით ანუ პირადად ნაყიდი წიგნები შეიძლება ჩვენზე მიიტა-ნით სახლში.

თეზისი გრეველი
ამ. კიკეძე

ბუშინის ქუჩა, საკუთ. სახ., № 9, ტელეფონი № 712.

განყოფილება ავლაბარში
კახეთის ქუჩა, საკუთ. სახლი, № 6, ტელეფონი № 712

ყოველ დღე მოგვდის საკუთარ და სავაჭრო სახლ. "ლ. მამილოვის-მშობი, სა-მრეწველობიდან ახალი ქვირითის ხიხალადა, მცირე მარლიანი, შავი "მე-შინა" ხიხილადა, აგრეთვე ახალ-ახალი მტკვრის ზუთხი, თარით, ფარცა და ლოქო, გვაქვს აგრეთვე მღღღეული ყოველნაირი კონსერვები და სარდინკები რუსეთის და საზღვარ-გარეთის ფირმებისა ხანგრძლივ ინახება.